

אפר ואבק

ואז
אור ובז השתחררו
דשדוש וגרירה לתוך ההמון
האצתי את תנועות עיניי
אך לא היה לי כח לזוז

ועכשיו
משוכות בוציות
קרטוע של אורות
סובבתי את התורן:
וראיתי את נעליי מאפירות

האלבום **אבק** – יצירתה הניאו-אקספרסיוניסטית של להקת **אבק** הישראלית – הינו אחד התקליטים האהובים עלי ביותר.

ראשיתה של הלהקה במפגש בין רועי ירקוני לישי זומר בפורום רוק מתקדם של נענע בתחילת שנות האלפיים, אשר הוליד את ההרכב **ספטמבר דנובן**. עם הצטרפותם של יהודה קוטון ואודי ססר התגבש הקו האומנותי של הלהקה (שנקראה בשלב זה **נרדון**) - ריו ישראלי מודרני. בהקלטת האלבום נטלו חלק מרכזי שתי דמויות בולטות בתנועת הריו העולמי: המתופף דייב קרמן ואיש הסאונד אודי קומראן.

המוזיקה של אבק מפגישה ריו בלגי עם אוונגרד קאמרי אמריקאי, סלסול ערבי-ישראלי עם טכנולוגיית מחשב אלקטרונית, ומורשת קלאסית עם הלחנה מודרנית. בעולם שכזה, נושא מוזיקאלי מתפתל מביט מדרשם של יוניברס זירו יכול להשתלב פתאום עם אוונט-רוק תזזיתי ברוח *thinking plague*, משקל פוליריתמי נוסח פרזנט עלול להפוך בן רגע למקצב ריקודים ים תיכוני או לטראנס אלקטרוני, ונעימה פוליפונית בסגנון להקת ג'נטל ג'יאנט הבריטית עשויה לעקוב קטע א-טונאלי מודרני.

האלבום הולחן ברובו על ידי רועי ואודי (עם קטע נפלא אחד של יהודה), אשר נעזרו בתוכנת הלחנה לפיתוח המוטיבים השונים. המוזיקה גדושה ברעיונות מוזיקאליים, חידושים והמצאות, והיא בעלת סגנון ייחודי ומוגדר. חברי הלהקה התאמנו זמן רב והתוצאה ניכרת ברמת הטכנית של הביצוע. אין מדובר ב'יצירת ביכורים' אלא ב'מוצר' בשל ו'בוגר' בעל סטנדרטים גבוהים של הפקה. האלבום יצא לאור בשנת

2004 בחברת התקליטים החשובה ביותר בתחום *cuneiform records*.

האזנה לאבק הינה אתגר אינטלקטואלי, אך בראש ובראשונה מדובר בחוויה מטלטלת, החודרת אל תוך נבכי הנפש. מוזיקה שכזו אינה מתארת את העולם, אלא את האופן בו הוא משתקף באדם המתבונן בו. כמו מכשיר רפואי מתקדם, חושפת המוזיקה של אבק את המתחולל בנפשו של אדם מנותק, הנתון במצוקה קיומית ובחרדת מלחמה, והנושא מטען כבד של שואה בעברו. קשת המראות הנגלים במכשיר זה נעה בין חרדה ומבוכה, דרך אסקפיזם מקאברי, עד הנשגב והפיוטי. במיכשור רפואי מסוג זה, כידוע, ככל שהרזולוציה גבוהה יותר כך התמונה הנגלית מורכבת, עשירה, רב משמעית, וסבוכה יותר.

לא נוכל להרחיב 'במסגרת מצומצמת זו' על הקטעים השונים בתקליט. נציין רק בקוצר רוח את הטקסט 'המצמרר' של **ויויסקציה** הפותח את האלבום (ואת רשימתנו). את מלחמת העולם הראשונה המוצאת ביטוי בקטע **ברטה** (אותו תותח גרמני אגדי), וביצירה **נרדון** (קרוב לוודאי הקרב העקוב מדם וחסר התוחלת בהיסטוריה) שלא נכללה באלבום. את חווית השואה העומדת, לדעתי, בבסיסו של 'שיר הנושא' **אבק**. את ההלחנה המודרנית של **רגעים**, האהוב עלי במיוחד, ואת **המפהקים** שהוא בעיני פסגת התקליט.

לאחר צאת האלבום הצטרף יציב כספי להרכב כמתופף. הלהקה ערכה מספר הופעות בארץ ואף השתתפה בפסטיבל טרי-א-טונאל בפריז. למיטב ידיעתי, אבק כבר אינה פעילה כיום. רועי וישי פנו לכיוון האלקטרוני-פאנקי-קברטי-אוונגרדי ומשתתפים במספר הרכבים בסצנה התל אביבית, אודי - פסיכיאטר לעת מצוא - שב למטופליו, ויהודה חזר לתחביבו הישן – שתיית שוקו.

כמו תמיד, ניתן לשאול את התקליטור מספריית המדור, או לחלופין, להתרשם מהקטעים המופיעים באתר. את מסענו קצר הרוח בעולם המוזיקה המודרנית נחתום בשבוע הבא ב'דיון' ביצירה **4:33** של ג'ון קייג'!